

IV

ბანკი ქართულ ენასა და ლიბერატურაში

2010

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ბუკლეგი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

**გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!
პასუხების ფურცლის გაკენსა დაუშვებელია!
ტესტის ბუკლეგი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი სამუშაოსათვის!**

ქართული ენისა და ლიგერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ქართული ენა; II. ქართული ლიგერატურა; III. წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება.

I ნაწილის (ქართული ენა) №1 დავალება შემდეგნაირად უნდა შეასრულოთ: მაგალითად, თუ პირველი (1) ხაზგასმული სიტყვისათვის შეარჩიეთ ლექსიკური ერთეული, რომელიც გ) ასოთია აღნიშნული, ამ შემთხვევაში უჯრედების პირველ სტრიქონში X-ით ის უჯრედი უნდა მონიშნოთ, რომელიც „გ“ ასოს შეესაბამება. მეორე სტრიქონში X ნიშანი იმ ასოს ქვეშ უნდა დასვათ, რომელიც მეორე (2) ხაზგასმული სიტყვისათვის თქვენ მიერ შერჩეულ ლექსიკურ ერთეულს შეესაბამება და ა. შ.

თუ პასუხების ფურცელში უჯრედი შეცდომით მონიშნეთ, მაშინ იგი მთლიანად გააშავეთ და იმავე სტრიქონში მონიშნეთ სხვა უჯრედი.

ტესტის I ნაწილის დანარჩენი დავალებებისა და II ნაწილის (ქართული ლიგერატურა) შესრულებისათვის აუცილებელი ინსტრუქციები მოცემულია ბუკლეგში და თან ახლავს შესაბამის დავალებებს. **ყურადღებით გაეცანით ამ ინსტრუქციებს და არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადაგანა პასუხების ფურცელში.**

ტესტის III ნაწილი – წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება – ორი დავალებისაგან შედგება. უნდა აირჩიოთ **ერთ-ერთი მათგანი** (ან №1 ან №2) და უნდა შეასრულოთ ამ დავალებაში მოცემული: **ა) წაკითხულის გააზრებაც და ბ) წერითი დავალებაც.**

წაკითხულის გააზრების შესრულებისას **გაითვალისწინეთ:** თუ თქვენ აირჩიეთ დავალება №1, აღნიშვნები პასუხების ფურცელში გადაიგანეთ **საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას** (დავალება №1 – ა) წაკითხულის გააზრება), ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ აირჩიეთ დავალება №2, აღნიშვნები პასუხების ფურცელში გადაიგანეთ **№2 დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას** (დავალება №2 – ა) წაკითხულის გააზრება). შეგიძლიათ წაკითხულის გააზრების ყველა პასუხი ჯერ ტესტის ბუკლეგში მონიშნოთ და შემდეგ გადაიგანოთ პასუხების ფურცლის სათანადო ადგილას.

წერითი დავალების შავი ვარიანტის დასაწერად ტესტის ბუკლეგში საგანგებოდ ამისათვის გამოყოფილია რამდენიმე გვერდი (გვ. 13-15).

ბახსროვდით: აუცილებელია ყველა პასუხის გადაგანა პასუხების ფურცელში!
გაითვალისწინეთ, არ გასწორდება ის დავალება, რომელის პასუხების ფურცელში საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას არ იქნება გაღატანილი!

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში **ნაშრომი არ გასწორდება!**

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ქართული ენა

(4) 1. ტექსტში ხაზგასმული სიტყვების ნაცვლად შეარჩიეთ, ჩამოთვლილთაგან რომელია კონტექსტისათვის უფრო შესაფერისი ლექსიკური ერთეულები.

ა) განასახიერებს; ბ) განახორციელებს; გ) განსაზღვრავს; დ) გაჯერებული; ე) დაფარული; ვ) მოფენილი; ზ) სრულფასოვანი; თ) სრულყოფილი; ი) უბიწო; კ) უხინჯო.

საგნობრივ სიმბოლიკაში ყვავილს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს. ამ მხრივ ყველაზე პროპულარულია ვარდი. სპარსულ პოეზიაში იგი (1)სრულქმნილი სილამაზის განსახიერებაა. ევროპულ კულტურაში ვარდს სხვადასხვაგვარი დატვირთვა აქვს. თეთრი ვარდი (2)უმანკლ სიყვარულს (3)აღნიშნავს, წითელი ვარდი – ხორციელ ლტოლვას. ქრისტიანული ტრადიციით, მეწამული ვარდი, რომლის ღეროც ეკლებით არის (4)საფსკ მაცხოვრის მოწამეობას უკავშირდება.

თქვენ მიერ შერჩეული პასუხები ხაზგასმული სიტყვების შესაბამისი ნომრების გასწვრივ მოცემულ უჯრედებში აღნიშნეთ X-ით.

	ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(10) 2. ტექსტში დაშვებულია მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები. ხუთ წინადადებაში თითო-თითო შეცდომაა, ხუთი წინადადება უშეცდომოა. თუ წინადადებაში შეცდომაა დაშვებული, აღნიშვნა **X** გააკეთეთ პირველი რიგის შესაბამის უჯრედში, ხოლო თუ წინადადებაში შეცდომა არაა, აღნიშვნა **X** გააკეთეთ მეორე რიგის შესაბამის უჯრედში.

	I შეცდ.	II უშეცდ.
1. ცნობილი სასულიერო პირი და მთარგმნელი ექვთიმე მთაწმინდელი ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა 955 წლიდან 1028 წლამდე.	☐	☐
2. იგი იყო ათონის ქართული სალიტერატურო სკოლის ერთ-ერთი ფუძემდებელი და ივერთა მონასტრის წინამძღვარი.	☐	☐
3. ექვთიმეს მოღვაწეობით ქართულ სასულიერო მწერლობაში სრულიად ახალი ხანა დაიწყო.	☐	☐
4. მან თარგმნა ჰაგიოგრაფიული ჟანრის ისეთი თხზულებები, რომელიც მანამდე არ იყო თარგმნილი.	☐	☐
5. მისი მთარგმნელობითი მეთოდი ტექსტებში მრავალ ფეროვან ცვლილებათა შეტანას გულისხმობდა.	☐	☐
6. ხშირად ამა თუ იმ თხზულების თარგმანში იგივე ავტორის სხვა ტექსტები იყო ჩართული.	☐	☐
7. ექვთიმეს წამდა, რომ სასულიერო წიგნების შინაარსი მკითხველისათვის ასე უფრო გასაგები იქნებოდა.	☐	☐

8. ამ თარგმანთა გამრავლება და სამშობლოში ჩამოტანა სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობის საქმედ იყო მიჩნეული.
9. ექვთიმე გამორჩეული ავტორიტეტით სარგებლობდა ბერძენ მწიგნობართა შორის.
10. სწორედ ამიტომ მიეცა მას შესაძლებლობა, რომ ზოგიერთი ქართული თხზულება ბერძნულად ეთარგმნა.

(14) 3. ტექსტში დაშვებულია სულ 11 მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუაციური შეცდომა და სტილისტური ხარვეზი. *გაასწორეთ* ეს შეცდომები და ხარვეზები და *ისე გადაწერეთ ტექსტი*, რომ არც ერთი წინადადების შინაარსი არ შეცვალოთ. თუ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში არ იქნება არც ერთი შეცდომა, დამატებით მოგეცემათ 3 ქულა.

გაითვალისწინეთ, ერთ წინადადებაში შეიძლება შეგხვდეთ ერთზე მეტი შეცდომა ან ხარვეზი.

კატეხის ოჯახის პანტერათა სახეობას მიეკუთვნებიან შემდეგი მტაცებლები ღომი, იაგუარი, ვეფხვი და ლეოპარდი. ამათგან ოჯახებად მხოლოდ ღომები ცხოვრობენ. ოჯახის მართვას აწარმოებს ყველაზე ძლიერი ღომი. ბოკვერი სამ თვემდე მხოლოდ ძუძუს სწოვს. თითოეული მათთაგანის აღზრდაზე მთელი ოჯახი ზრუნავს. ძუ ღომებს, რომლებსაც მონადირის მოვალეობები აკისრიათ ხვადებზე უფრო სწრაფებია. ნადირობისას ერთი ან ორი ღომი ფეხ და ფეხ მისდევს მსხვერპლს და იმ ადგილამდე მიჰყავს სადაც ღომების ჯგუფია ჩასაფრებული. ღომს საშინლად ხშირი ფაფარი აქვს, რომელიც მას მტერთან შეტაკებისას იცავს.

ვერ ვუბნულებლყოფთ იმ ფაქტს, რომ ამ მრისხანე ცხოველს საფრთხეს მხოლოდ ადამიანი უქმნის.

(12) 4. წარმოიდგინეთ, რომ თქვენი სკოლის სამეურვეო საბჭომ გამოაცხადა კონკურსი: საუკეთესო ღონისძიება თემაზე – „ხელოვნება სულიერი აღზრდის აუცილებელი პირობაა“. კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად შექმენით ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ, რამდენად აქტუალურია ეს თემა;
- აღწერეთ, კონკრეტულად რის გაკეთებას აპირებთ;
- დაასაბუთეთ, რა მნიშვნელობა ექნება ამ ღონისძიებას უშუალოდ თქვენი სკოლისათვის.

შეარჩიეთ ოფიციალურ-საქმიანი ტექსტის სტილი. ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული, უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში გამოყოფილია ადგილი შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ იგი).

გაითვალისწინეთ: არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ნაშრომი არ გასწორდება!

შავი სამუშაოსათვის

II. ქართული ლიტერატურა

- (3) **5. იოვანე საბანისძის თხზულებაში „აბოს წამება“ ვეითხულობთ:**
- და არა თუ ხოლო ჩემდა მარტოსა საძიებელ არს სმენად საწადელი ესე მარტვილობაი წმიდისა ამის მოწამისაი, არამედ – ყოველთაი. ჯერ-არს თქუენდაცა დაკვირვებად ჩემ თანა. რამეთუ რომელნი-ესე ვართ ყურესა ამას ქუეყანისასა, ზედამდგომელთა ამათ ჩუენთა, მფლობელთა ამის ჟამისათა, განდგომილთა ქრისტეისგან, მრავალნი შეაცთუნეს და გარდადრიკნეს გზისაგან სიმართლისა, და ჭეშმარიტებასა ქრისტეის სახარებისასა შეეცოდნეს, რომელნი ხუთასის წლისა ჟამთა და უწინარეის-და შჯუდღებულ ყოფილ არიან წმიდითა მადლითა ნათლისღებისაითა.
- 1. ამოიწერეთ სამი სიტყვა, რომლებიც აღნიშნავს ქრისტიანული სამყაროს განაპირა მხარეს.
 - 2. გადმოეცით თქვენი სიტყვებით, რას ნიშნავს: „გარდადრიკნეს გზისაგან სიმართლისა“.
 - 3. განმარტეთ, რა ისტორიულ ფაქტს იმოწმებს ავტორი ქართველთა რწმენის შესახებ საუბრისას (ციტირება დაუშვებელია!).

(4) **6. ფატმანი ნესტანის შესახებ უამბობს ავთანდილს:**

„მან ტურფამან სახლსა ჩემსა ვერე დაყო ხანი დიდი;
ვერ გავანდეჲ ქმარსა ჩემსა, შესმენისა მქონდა რიდი,
ვთქვი: „თუ ვუთხრობ, ვიცი, დარბაზს გამამუღავნებს ისი ფლიდი“.
ესე მეყო საგონებლად, შევიდი თუ გამოვიდი.

ვთქვი: „თუ არ ვუთხრა, რა ვუყო, ჩემგან რა მოეგვარების?
არცა რა ვიცი, რა უნდა, რა ვისგან მოეხმარების;
ქმარი რა მიგრძნობს, მო-ცა-მკლავს, ველარა მომეფარების;
ვითა დავმალო ნათელი, ვინ მზესა დაედარების?!“

1. *განმარტეთ*, რატომ არ გააანდო ფატმანმა ქმარს თავისი საიდუმლო (ციტირება დაუშვებელია!).
2. *ამოიწერეთ* სიტყვა, რომელიც სამეფო კარს აღნიშნავს.
3. *განმარტეთ*, რა საფრთხეს შეიძლება შეიცავდეს ნესტანის დამალვა თავად ფატმანისათვის.
4. *განმარტეთ*, ფატმანის რა სულიერი მდგომარეობა ჩანს ტექსტის ამ მონაკვეთში.

(3) **7. ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი დავით გურამიშვილის „დავითიანიდან“:**

მითხარ, მტერო, დავის თხოვნით დავითისგან მოიგე რა?
რად უყვედრე უშობელსა, ბერწობ, ვერა მოიგე-რა!
იმას შევილად ვერვინა სჯობს, დავით ვინც ძედ მოიგერა,
ვინც გამოთქვა, ის იშვილა, მტერი იმით მოიგერა.

მე რაც ვშობე, შევილად ვსჯერვარ, ეს თუ მზრდელმან გამიზარდა,
ვზრდი მომღერლად, მე თუ ჩემი სიმღერა არ გამიზარდა.
თუმცა ენა გასარეკლდა, გული მისთვის გამიზარდა,
მაგრამ მეფეთ სამსახურით ეს საზრდელად გამიზარდა.

1. *ამოიწერეთ* პირველი სტროფიდან სტრიქონი, რომელშიც ჩანს, რომ ავტორი მაღალ შეფასებას აძლევს საკუთარ თხზულებას.
2. *განმარტეთ*, რის მეშვეობით „მოიგერა“ დავითმა „მტერი“ (ციტირება დაუშვებელია!).
3. *განმარტეთ*, ვინ იგულისხმება გადატანითი მნიშვნელობით სიტყვაში „მზრდელმან“.

(3) **8. ყურადღებით წაიკითხეთ ნაწყვეტი ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსიდან „შემოდამება მთაწმინდაზე“:**

ვითარი მაშინ იღუმილობა დაისადგურებს შენს არემარეს!
რა სანახავი წარუტყვევს თვალთა მაშინ შენს ტურფას სერზედ მდგომარეს!
ძირს გაშლილს ლამაზს ველსა ყვავილნი მოჰფენენ, ვითა ტაბლას წმიდასა,
და ვით გუნდრუკსა სამადლობელსა, შენდა აღკმევენ სუნნელებასა!

მახსოვს იგი დრო, საამო დრო, როს ნადვლიანი,
კლდევ ბუნდოვანო, შენს ბილიკად მიმოვიდოდი,
და წყნარს სადამოს, ვით მეგობარს, შემოვეტრფოდი,
რომ ჩემებრ იგიც იყო მწუხარ და სევდიანი!

1. *ამოიწერეთ* შედარება, რომელიც მიგვანიშნებს, რომ პოეტს ბუნება ტაძრად წარმოუდგება (არა უმეტეს სამი სიტყვისა).
2. *განმარტეთ*, რატომ არის პოეტისათვის ბუნებაში განმარტოება საამო.
3. *დაახახელოთ* ლიტერატურული მიმართულება, რომელსაც მიეკუთვნება ეს ტექსტი.

(3) **9. აღექსანდრე ყაზბეგის მოთხრობაში „ხვეისბერი გოჩა“ ვკითხულობთ:**

ესენი ამ თავდავიწყებაში იყვნენ, როდესაც ერთბაშად გავარდა თოფი და შეყვარებულები ფეხზედ წამოცვივდნენ.

ბედნიერებით გატაცებულს და თავდავიწყებულს ონისეს მხოლოდ ესლა მოაგონდა თავისი ვალი და სამწუხარო ჭეშმარიტებამ გულზედ მწარე ჭახრაკი მოუჭირა. მის თვალწინ წუთზედ გაიბრინა მლოცავი გოჩას სურათმა, მოაგონდა იმის სიტყვები და თავმოყვარეობამ ცრემლები გადმოადინა. მას თვალწინ გადაეშალა შესაძრწუნებელი სურათი მისის ამხანაგების ამოჟღერისა, რომელნიც ონისეზედ დაიმედებულნი მიწოლილიყვნენ და უზრუნველად ეძინათ.

1. *განმარტეთ*, რა იგულისხმება სიტყვებში: „სამწუხარო ჭეშმარიტება“.
2. *განმარტეთ*, რა განცდას იწვევს ონისეს პიროვნებაში „მლოცავი გოჩას სურათის“ გახსენება (ციტირება დაუშვებელია!).
3. *განმარტეთ*, რა „ვალი“ უნდა ყოფილიყო ის, რომელიც „ონისეს მხოლოდ ესლა მოაგონდა“.

(3) 10. **ვაჟა-ფშაველას პოემაში „გველის მჭამელი“ ვკითხულობთ:**

– მზიავ, გულშამოყრითა ხარ
შენ უფრო სხვებზე მეტადა;
ქმარას თუ ჰნანობ, თვალშურთხო,
ვერ ჰქმერობ მოსაკვლელადა,
არა გცოდნია, რო ომსა
ის ჰსახავს თავის ბედადა
და მინდიაის მამკლავი
ჯერ არ გაუხდავ დედასა.

1. *განმარტეთ*, მზიას რა სულიერი მდგომარეობა ჩანს მოცემულ მონაკვეთში (ციტირება დაუშვებელია!).
2. *ამოიწერეთ* სტრიქონი, რომელშიც ეპითეტია გამოყენებული.
3. *განმარტეთ*, მინდიას რა თვისება ჩანს მოცემულ მონაკვეთში.

(4) 11. **კონსტანტინე გამსახურდიას რომანში „დიდოსტატის მარჯვენა“ მეფე გიორგი ამბობს:**

„მე მრავალი ცოდვა მიმიძღვის ამქვეყნად, როგორც მეფეს, ისე როგორც კაცს, თითქმის ყველა ღირსება და ნაკლი ჩემი ხალხისა მიტარებია. ვაჟკაციც ვიყავი და მშიშარაც, კეისარს ვებრძოდი, მეშინოდა ხვიარის ფესვებისა, გულზვიადიც ვიყავი და ლოთიც, მაგრამ ჩემი ხალხისთვის არასოდეს მიღალატნია... როცა ხალხს ამდენი მოღალატე შინა ჰყავს, მაკედონელიც ვერ გაამარჯვებინებს მას... ოდითგანვე ასე მოგვდამს ქართველებს, მუდამ ჩვენს სიმცირეს მივსტიროდით, რადგან მტერი აურაცხელი გვყავდა მუდამ, მაგრამ დიდი კაცი თუ გამოგვერია, მას ისე დაგვორტნით, როგორც დაკოდილ ძერას ყვავები“.

1. *ამოიწერეთ* ორი სიტყვა, რომელთა მეშვეობითაც გიორგი ასაბუთებს თავის ნათქვამს: „ვაჟკაციც ვიყავი“.
2. *განმარტეთ*, რატომ ამბობს გიორგი, რომ იგი მშიშარაც იყო.
3. *განმარტეთ*, რის გასამართლებლად სჭირდება გიორგის შემდეგი ფრაზის წარმოთქმა: „როცა ხალხს ამდენი მოღალატე შინა ჰყავს, მაკედონელიც ვერ გაამარჯვებინებს მას“.
4. *განმარტეთ*, რა საშინაო-პოლიტიკური ვითარება იხატება გიორგის სიტყვების მიხედვით.

(2) 12. **პაოლო იაშვილის ლექსში „წერილი დედას“ ვკითხულობთ:**

ტირილი, ტირილი, ტირილი ბევრი!
ბზის განიაგება, კალო და კევრი,
და სოფლის სიწმინდე, მართალი ბათმანი,
როცა მე ქალაქში მაწუხებს, მახელებს
ყველა ყელსახვევი, შავი ხელთათმანი.

1. *განმარტეთ*, რა არის სოფლის იდეალიზაციის საფუძველი.
2. *განმარტეთ*, რა განცდას იწვევს ავტორში ქალაქური ყოფა (ციტირება დაუშვებელია!).

III. წაკითხულის გააზრება და წერიტი დავალება

აირჩიეთ ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

წაკითხულის გააზრების შესრულებისას **გაითვალისწინეთ**: თუ თქვენ აირჩიეთ დავალება №1, აღნიშვნები პასუხების ფურცელში გადაიტანეთ საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას (დავალება №1 – ა) წაკითხულის გააზრება), ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ აირჩიეთ დავალება №2, აღნიშვნები პასუხების ფურცელში გადაიტანეთ №2 დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას (დავალება №2 – ა) წაკითხულის გააზრება).

დავალება № 1

„ვეფხისტყაოსანში“ მოთხრობილია ხატაელ ძმებთან ავთანდილის შეხვედრის ამბავი:

ავთანდილ მიდგა, ეუბნა მათ კაცთა გულ-მღუღარეთა,

მათ უთხრეს მათი ამბავი, ტირილით მოუბარეთა:

„ჩვენ ვართო ძმანი სამნივე, მით ვიდენტ ცრემლთა მწარეთა,

ღია გვაქეს ციხე-ქალაქი ხატაეთს არე-მარეთა.

კარგი გვესმა სანადირო, ნადირობას წამოვედით,

გვევს ლაშქარნი უთვალავნი, წყლისა პირსა გარდავხედით,

სანადირო მოგვეწონა, თვესა ერთსა არ წავედით,

ვხოცდით მხეცსა უზომოსა მინდორით და მთით და ქედით.

ჩვენ სამთა ძმათა ჩვენთანა მესროლნი დავაწბილენით,

მით ერთმანერთსა სამნივე ჩვენ კიდე დავეცილენით;

„მე უკეთ მოვკალ, მე გჯობო“, სიტყვანი ვავაქილენით,

ვერ გავაჩინეთ მართალი, ვისარჩლეთ, ვითაკილენით.

დღეს ავეარენით ლაშქარნი, სავსენი ირმის ტყავითა,

ვთქვიოთ: „გავაჩინოთ მართალი, ვინ ვსჯობთ თავისა მკლავითა,

თავსა ვვახლნეთ მარტონი, დავდგეთ მართ ოდენ თავითა,

თვით დანახულსა მოვკლავიდეთ, ნუ ვესრვით დამნახავითა“.

ჩვენ ვიახლენით სამთავე სამნივე მეაბჯრენია,

ლაშქართა წასლვა ვუბრძანეთ, მით არას მოაზრენია,

მოვინადირეთ მინდორი, ისი ტყენი და ღრენია,

დავხოცეთ მხეცი, მფრინველი არცა ზე გარდაგვფრენია.

ანაზღად მოყმე გამოჩნდა კუშტი, პირ-გამქუშავია,

ზედა ჯდა შავსა ტაიჭსა, – მერანი რამე, შავია, –

თავსა და ტანსა ემოსა გარე-თმა ვეფხის ტყავია,

ჯერთ მისი მსგავსი შევნება კაცთაგან უნახავია.

ვუჭვრიტეთ, მისთა ელვათა შუქნი ძლივ გავიცადენით.

ვთქვიოთ, თუ: „მზეაო ქვეყანად, ნუ ვეუბნებით ცად ენით!“

მისი მოგვინდა შეპყრობა, ვჰკადრეთ და შევეცადენით,

ასრე სულთქმით და ვაებით მით ვართ, ცრემლისა დადენით.

მე უხუცესმან უმცროსთა კაცი დავსთხოვე ქნებით,

ჩემმან შედეგმან ტაიჭი მისი მით აქო ხსენებით,

ამან მართ ოდენ მორეგნა გვითხრა, ვუაღლეთ ჩვენ ნებით,

მივჰმართეთ, იგი აგრევე წყნარად მივა და შევნებით.

ბროლმან, ლალსა გარეულმან, ვარდნი თხელნი ანატიფნა,

იგი ტკბილნი გონებანი ჩვენთვის მეტად გაამყიფნა:

არ აგვიხვნა, არცა დაგვსხნა, ყოლა არად ამოგვკრიფნა.

მისნი მკვახედ მოუბარნი მათრახითა შეგვამწიფნა!

უმცროსსა ძმასა მივეციოთ, უფროსნი დავეზიდენით;

ხელი მოჰკიდა, „დადგო“, ესეცა ჰკადრა კიდ ენით;

მან ხრმაღსა ხელი არ მიჰყო, ჩვენ ამად დავერიდენით,

თავსა გარდაჰკრა მათრახი, ვნახეთ სისხლისა კი დენით.

მით ერთითა მათრახითა თავი ასრე გადაჰფრიწა,
 ვითა მკედარი უსულო ქმნა, ვითა მიწა დაამიწა,
 მისი რასმე მკადრებელი მოამდაბლა, მოაწიწა,
 თვალთა წინა წაგვივიდა ლალი, კუშტი, ამაყი, წა-!
 აღარ დაბრუნდა, წავიდა წყნარად და აუჩქარებლად,
 აკერა მივა, ნახეო, იგი მზეებრ და მოვარებლად“,
 შორს უჩვენებდეს ავთანდილს მტირალნი გაუხარებლად,
 ოდენ ჩნდა შავი ტაიჭი მისი მის მზისა მარებლად.

ა) წაკითხულის გააზრება:

დავალებების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – **X**.

უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

- (1) **13. როგორ მოხვდნენ ხატაელები იმ ადგილას, სადაც ავთანდილს შეხვდნენ?**
- ა) სამეკობროდ იყვნენ წამოსულები.
 - ბ) სანადიროდ იყვნენ წამოსულები.
 - გ) საომრად იყვნენ წამოსულები.
 - დ) საჯირითოდ იყვნენ წამოსულები.
- (1) **14. რომელი სტრიქონი მიანიშნებს, რომ ხატაელები კარგი მოისარნი არიან?**
- ა) „ჩვენ სამთა ძმათა ჩვენთანა მესროლნი დავაწბილენით“.
 - ბ) „მით ერთმანერთსა სამნივე ჩვენ კიდე დავეცილენით“.
 - გ) „მე უკეთ მოკვალ, მე გჯობო“, სიტყვანი ვავაქილენით“.
 - დ) „ვერ გავარჩიეთ მართალი, ვისარჩლეთ, ვითაკილენით“.
- (1) **15. რატომ დაითხოვეს ლაშქარი ხატაელმა ძმებმა?**
- ა) მარტო დარჩენილნი რომ გამკლავებოდნენ განსაცდელს.
 - ბ) მარტო დარჩენილნი რომ შებრძოლებოდნენ უცნობს.
 - გ) მარტო დარჩენილნი რომ შეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს.
 - დ) მარტო დარჩენილნი რომ წასულიყვნენ სამეკობროდ.
- (1) **16. რა იგულისხმება გადატანითი მნიშვნელობით ფრაზაში: „ფრინველი არცა ზე გარდაგვ-ფრენია“?**
- ა) ფრინველებზე არ გვინადირია.
 - ბ) ფრინველები დაუხოცავი არ გაგვიშვია.
 - გ) ფრინველები საერთოდ არ შეგვხვედრია.
 - დ) ფრინველებს თავზე არ გადაუფრენიათ.
- (1) **17. როგორი იყო, ხატაელი ძმების სიტყვით, უცნობი მხედარი?**
- ა) გულდამშვიდებული.
 - ბ) გულნატკენი.
 - გ) გულქვა.
 - დ) გულჩათხრობილი.
- (1) **18. ტროპული მეტყველების რომელ საშუალებას იყენებს ავტორი სტრიქონში: „ვეუჭვრიტეთ, მისთა ელვათა შუქნი ძლივ გავიცადენით“?**
- ა) გაპიროვნებას.
 - ბ) ეპითეტს.
 - გ) შედარებას.
 - დ) ჰიპერბოლას.
- (1) **19. რატომ არიან ხატაელი ძმები „სულთქმით და ვაებით“?**
- ა) იმიტომ, რომ უცნობი მხედრის მოკვლა სცადეს.
 - ბ) იმიტომ, რომ უცნობი მხედრის შეპყრობა სცადეს.

- გ) იმიტომ, რომ უცნობ მხედართან გასაუბრება სცადეს.
- დ) იმიტომ, რომ უცნობ მხედარს ნადირობა არ დააცადეს.

(1) 20. რომელი სტრიქონი გამოხატავს აზრს: ყურადღება არ მოგვაქცია, ანგარიში არ გავვიწია, არაფრად ჩავვაგლო?

- ა) „არ აგვიხენა, არცა დაგვსხნა, ყოლა არად ამოგვეკრიფნა“.
- ბ) „ბროლმან, ლალსა გარეულმან, ვარდნი თხელნი ანატიფნა“.
- გ) „იგი ტკბილნი გონებანი ჩვენთვის მეტად გაამყიფნა“.
- დ) „მისნი მკვახედ მოუბარნი მათრახითა შეგვამწიფნა!“

(1) 21. რომელ სტრიქონში ჩანს, რომ უცხო მხედარს ხატაელი ძმების არ ეშინია?

- ა) „ადარ დაბრუნდა, წავიდა წყნარად და აუჩქარებლად“.
- ბ) „აგერა მივა, ნახეო, იგი მზეებრ და მთვარებლად“.
- გ) „შორს უჩვენებდეს ავთანდილს მტირალნი გაუხარებლად“.
- დ) „ოდენ ჩნდა შავი ტაიჭი მისი მის მზისა მარებლად“.

(1) 22. ტარიელის რა თვისება ჩანს ამ მონაკვეთში?

- ა) გამჭრიახობა.
- ბ) მიმტვევებლობა.
- გ) შეუპოვრობა.
- დ) შორსმჭვრეტელობა.

ბ) წერითი დავალება:

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამწვანდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალ-ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ ისინი).

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯღაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25.

გაანალიზეთ მოცემული მონაკვეთი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ხატაელი მონადირეების მხატვრულ სახეთა შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ, რა განაპირობებს კონფლიქტს ხატაელ მონადირეებსა და უცნობ მხედარს შორის);
- იმსჯელეთ უცნობი მხედრის მხატვრული სახის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ მის განწყობილებასა და ქცევის მოტივაციას);
- იმსჯელეთ, რა მხატვრული საშუალებებითაა გამოხატული ავტორის სათქმელი. **თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!**

დავალება № 2

მიხეილ ჯავახიშვილის რომანში „არსენა მარაბდელი“ აღწერილია, თუ როგორ გასცა 1832 წლის შეთქმულება იესე ფალავანდიშვილმა:

ნიკომ კიბის ბაქანზე მდგომ მსახურს მიუგდო: – წადი, იას დამიძახე. ჩქარა!

მისი ძმა იესე იქვე ფლიგელში სცხოვრობდა და ხუთიოდე წუთის შემდეგ ამოვიდა... ია შესდგა და შეკრთა, მან კარგად იცოდა ძმის ხასიათი... ნიკო თითქმის დარბოდა და თავის ძმას არც კი ამჩნევდა, შემდეგ გაჯავრებით ჩაჰკეტა კარი, ძმას ზედ მიასკდა, მაჯაში სტაცა ხელი, თვალი თვალში გაუყარა და ჩააშტერდა.

– რა იყო... რა დაგემართა? – შიშნარევი ხმით ჰკითხა იესემ...

ნიკო ძმას ორივე ხელით მისწვდა მხრებში. შეანჯღრია და მიმხვალა ხრინწით ჩაუსისინა:

– ბედოვლათებო! ნაცარქექიებო! ტუტუცებო! რამ გაგაგიჟათ! ვინ გამოგიღაყათ ეგ უბადრუკი თავები! რუსის ჯარს თქვენ კი არა, ხუთი ხელმწიფეც ვერას დააკლებს. ნუ თუ აქამდე ვერაფერი დაინახეთ და ვერა გაიგეთ რა? რუსებმა ოსმალეთი თქვენს თვალწინ შემუსრეს, სპარსეთი დაახოქეს, პოლონეთი შეჰბოჭეს, ნაპოლეონიც კი დაიფრინეს და თქვენ... ახა-ხა! რა მასხრები ყოფილხართ!.. ღმერთო ჩემო... არა, მოდი და ნუ გაიცინებ.

– ნუ იცინი. – წაიღულღულა იესემ და მუხლმოჭრილი ჩაჯდა სკამზე. – ნუ იცინი მეთქი. შენ საქართველოს დასცინი, შენ...

– გაჩუმდი და ყური მიგდე. ზოგი ექიმი ავადმყოფს ნამეტანი სიყვარულით და ყბედობით მოჰკლავს, ზოგი კი ხმაგაკმენდილი მოუფლის მას და ფეხზე დააყენებს. თქვენ კი გინდათ ჩვენი ხალხი სისხლით დასცალოთ და მერმე თავი იმართლოთ, მისი განკურნება გვინდოდაო? ამგვარ ექიმს ჩამოხნობის მეტი ვერა არგებს რა. – მაგიდას ხელი დაჰკრა და ისეთი ხმით წამოიძახა, რომ მის მსმენელს, ისედაც გაფითრებულსა და მთრთოლვარეს, ყინულმა ჩაურბინა სისხლში:

– დიად, თქვენ ჩამოხნობის ღირსი ხართ და კიდევაც ჩამოგახნობენ! ჩამოგახნობთ მეთქი!.. ორჯერ-სამჯერ ჩაირბინა ოთახი, შემდეგ შესდგა, სანთლებს მოუკიდა, თავჩაქინდრულ ძმას დაჰხედა, წინ ჩამოუჯდა, ღმობიერად ჩამოართვა ხელი და ღმობიერივე ხმით უთხრა:

– ჩხუბი არაფერს გვარგებს. მე და შენ ერთი მუცლისანი ვართ და ერთგულად უნდა გავიცანოთ ერთმანეთი. ძმა ძმისთვისაო, ამ დღისთვისაო. დავივიწყოთ, რაც აქამდე უსიამოვნება გვქონია და ერთმანეთს ვუშველოთ... გამაგებინე, ეს საქმე ვინ დაიწყო, როდის დაიწყო, რა გააკეთეთ და როგორ აპირებთ ამ საქმის მოგვარებას.

იესე ოღნავ მოცოცხლდა. თავჩაღუნულმა დაიწყო და თავაწეულმა განაგრძო, მაგრამ ხმა ვეღარ იპოვა და ისევე მოდუნებით ლულულღებდა... და როცა ნიკომ თავის ძმა დაპირქვავებული კოკასავით დააცალიერა, მუხლზე ხელი დაიდო და უთხრა:

– მაიორ არლოვს ასიოდე მოენე ჰყავს ბორჩალოში. ზოგი მათგანი ჩემი დოსტიც არის და აქედანაც იღებენ ჯამაგირს. დღეს საღამოს ჟამს ერთ-ერთ მათგანს შევხვდი და მითხრა, მთელმა ბორჩალომ იცის, რომ რამდენიმე დღეში აჯანყებამ უნდა იფეთქოსო.

იესე შეკრთა და ფერი წედანდელზე უარესად ეცვალა...

– მე ვკითხე, არლოვმაც იცის მეთქი? იმან მიპასუხა: ჯერ არა, პირველად თქვენ მოგახსენეთ და იმას დღეს საღამოს ვეახლებიო. ახლა ხომ გესმის? გაიგე რა მახეში გაებით?

იესეს აღარ ესმოდა რა. ტვინი აუღულდა, სისხლი აერია და ცივი კანკალი აუვარდა...

– მესმის. – ჩაიკნავლა შეთქმულმა. – მესმის, მაგრამ...

მაგრამ ცხადზე-უცხადესი იყო, რომ მას აღარც რაიმე ესმოდა და არც ნებისყოფის ნატამალი შერჩენოდა. მოშვებული, პირდაღებული და თვალგაყინული მიჰშტერებოდა ძმას და უსიტყვოდ ეკითხებოდა: რას მირჩევ? რა ვუყო? როგორ მოვიქცეო?..

– მეტი გზა არა გაქვს, უნდა დაასწრო. – ჩაუღვარა მან პირველი წვეთი.

– რაო? დავასწრო? ვის დავასწრო?

– იმას, მოენეს, არლოვს... თორემ ის დავასწრებთ და... ია, ნუ გეშინიან. მე მომენდე. ყველას აუხსენი და დავაჯერებ, რომ შენ უბრალო ხარ.

– უბრალო ვარ! ღმერთი, რჯული, უბრალო ვარ და ავად ნუ მომიხსენებენ... ვაი მე დედავ! რა უბრალოდ ვიღუპები!.. გადავრჩები? რა ოხრად მინდა გადავრჩენა! ნეტა ჩამომახნობდნენ და მეტი არა მინდა რა.

– ნუ მიჰქარავ მეთქი! – ძმურად მოუღობო ხმას ნიკომ. – არაფერიც არ იქნება. გადავასახლებენ, იქ სამსახურს მოგცემენ, ხუთიოდე წლის შემდეგ დაგაბრუნებენ და ისეთ წარჩინებაში შესვალთ, რომ ეს ამბავი სიზმრადაც ძლივს მოგეჩვენებათ... ოღონდ... ოღონდ... გონიერება უნდა მოიკრიბო და არლოვს უნდა დაასწრო, თორემ...

– ვის... ვისთან უნდა მივიდე? – მომაკვდავივით ამოისუნთქა იესემ.

– გენერალ ვოლხოვსკისთან მიხვალ, ზრდილობიანი კაცია და ყველაფერს ადვილად გაიგებს... თუმცა სჯობს მე თვითონვე გამოგყვე. მაშ ნუ შეშინდები. აბა, წავიდეთ...

ათიოდე წუთის შემდეგ იესე ქურდივით შეიპარა მთავარ შტაბში. ნიკოც მაშინვე შევიდა და გენერალი იკითხა:

– თქვენო მაღალადმატებულებავ, – ეუბნებოდა ქლესა ხმით შტაბის გამგეს მისალმებისა და დაბრძანების შემდეგ გუბერნატორი, – მე და ჩემს ძმას იმპერატორისადმი ერთგულებამ და სამშობლოსადმი სიყვარულმა გაგვაბედვინა თქვენი უდროო შეწახება. ჩემს ძმას უდიდესი და უპატიებელი ცოდვა ჩაუდენია და ჰსურს წრფელი გულით მოინანიოს იგი. მეც დავეხმარე, შევაგნებინე და მოგიყვანეთ. დანარჩენს ის მოგახსენებთ... ოღონდ ერთი სათხოვარი უნდა გკადროთ და იმედია შემისრულებთ: საჭირო არ არის გაიგოს ვინმემ გარდა უზენაესი მთავრობისა, რომ ჩემი ძმა მე თვითონვე მოგიყვანეთ. დანარჩენს თვითონ ჩემი ძმა მოგახსენებთ, რომელიც... ღმერთმა დამსაჯა და ძმად მარგუნა...

ცრემლი მოიხოცა... ოთახიდან გამოვიდა და კედელზე ატეხულ ძმას უთხრა:

– ყველაფერი მზად არის... გენერალი გიცდის და შედი.

იესე გასაქცევად მოსხლტა: – ნიკო, რას მიშვრები? ძმა ხარ და შემიბრალებ...
ნიკომ არ შეიბრალა და ღვიძლი ძმა დასაკლავი ხარით შეუგდო გენერალს. შეუგდო და რომის იმ სენატორივით გამოვიდა გარეთ, ვინც ეს არის ახლა უმძიმესი და უზენაესი ვალი მოიხადა ცეზარისა და სამშობლოს წინაშე. გამოვიდა და ერთი წუთით რომაულ ტოგას მაგივრად ოქრომკვდით მოქარგული რუსული სენატორის მუნდირი მოელანდა.

იქ კი, შიგნით, გენერლის წინაშე მისი ღვიძლი ძმა შეტორტმანდა. გულწასულივით დაეშვა სკამზე და კაემნით საესე თვალები იატაკს ჩააბჯინა.

– აბა, დავიწყეთ. – ინება ბოლოს გენერალმა...
ერთი საათის შემდეგ მანამდე მიყუჩებულმა შტაბმაც დაიწყო გამოცოცხლება, ხოლო შუადამისას ისე აიბურძგნა, თითქო ომი დაწყებულიყო. ბნელ ქუჩებში ცხენოსანი ყაზახები დაჰქროდნენ, ნამძინარევი აფიცრები შტაბისკენ გამორბოდნენ, ბრძანებას ისმენდნენ, აქედან სალდათებისა და ჟანდარმების მცირე გუნდები მოჰყავდათ და იქიდან დაპატიმრებული ორბელიანები, ერისთავები, ყველა მეთაურები და მათი მოზიარენიც მოჰყავდათ.

ა) წაკითხულის გააზრება:

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

(1) 13. რატომ შეკრთა იესე ძმის დანახვაზე?

- ა) შეატყო, რომ ძმა განრისხებული იყო.
- ბ) შეატყო, რომ ძმა გულდაწყვეტილი იყო.
- გ) შეატყო, რომ ძმა სასოწარკვეთილი იყო.
- დ) შეატყო, რომ ძმა შეურაცხყოფილი იყო.

(1) 14. რის თქმა სურს ნიკო ფალავანდიშვილს ფრაზით: „რუსის ჯარს... ხუთი ხელმწიფეც ვერას დააკლებს“?

- ა) ნიკო ფალავანდიშვილის აზრით, რუსეთის ჯარი დამპყრობელია.
- ბ) ნიკო ფალავანდიშვილის აზრით, რუსეთის ჯარი მრავალრიცხოვანია.
- გ) ნიკო ფალავანდიშვილის აზრით, რუსეთის ჯარი უძლეველია.
- დ) ნიკო ფალავანდიშვილის აზრით, რუსეთის ჯარი სასტიკია.

(1) 15. რატომ „ჩაურბინა“ იესეს „ყინულმა სისხლში“?

- ა) იგრძნო, რომ გამოსავალი იპოვა.
- ბ) იგრძნო, რომ საფრთხე აიცილა.
- გ) იგრძნო, რომ საფრთხე დაემუქრა.
- დ) იგრძნო, რომ წამება ელოდა.

- (1) 16. რას გულისხმობს ნიკო ფალავანდიშვილი სიტყვებში: „ერთი მუცლისანი ვართ“?
- ათასობით თანამემამულე უნდა დავიცვათ.
 - განსაცდელში ერთმანეთს უნდა დავეხმაროთ.
 - ნათესაობას ქვეყანა არ უნდა გადავაცოლოთ.
 - სამშობლოსათვის თავი უნდა გავწიროთ.
- (1) 17. რა მიზნით ახსენებს ნიკო ფალავანდიშვილი მაიორ არლოვსა და მის მოწინააღმდეგეებს?
- სურს, იესე დასმენაზე დაიყოლიოს.
 - სურს, იესეს ერთგულება დაუმტკიცოს.
 - სურს, იესეს მდგომარეობა შეუმსუბუქოს.
 - სურს, იესე წამებისაგან იხსნას.
- (1) 18. რა მიზანი ამოძრავებს იესეს, როცა ამბობს: „ღმერთი, რჯული, უბრალო ვარ“?
- სურს გაამართლოს საკუთარი საქციელი.
 - სურს დაგმოს საკუთარი საქციელი.
 - სურს დამალოს საკუთარი საქციელი.
 - სურს მონიანი საკუთარი საქციელი.
- (1) 19. რატომ სურს ნიკო ფალავანდიშვილს, რომ გენერალთან ძმის მიყვანა „უზენაესმა მთავრობამ“ გაივლოს?
- სურს, მისი როლი შეთქმულების გაცემაში საზოგადოებამ დააფასოს.
 - სურს, მისი როლი შეთქმულების გაცემაში შთამომავლობამ დააფასოს.
 - სურს, მისი როლი შეთქმულების გაცემაში ძმამ დააფასოს.
 - სურს, მისი როლი შეთქმულების გაცემაში ხელისუფლებამ დააფასოს.
- (1) 20. რომელი ფრაზა გამოხატავს ნიკო ფალავანდიშვილის ქცევის მოტივაციას?
- „ნიკომ არ შეიბრადა... ღვიძლი ძმა“.
 - „რომის... სენატორივით გამოვიდა გარეთ“.
 - „უმძიმესი და უზენაესი ვალი მოიხადა“.
 - „რუსული სენატორის მუნდირი მოეღიბა“.
- (1) 21. რა არის ბოლო აბზაცის მთავარი აზრი?
- მოდალატე მოკლეს.
 - ომი დაიწყო.
 - რეპრესიები დაიწყო.
 - შეთქმულები დახოცეს.
- (1) 22. იესეს რა თვისებები ჩანს ამ ტექსტში?
- სიმამაცე და უპასუხისმგებლობა.
 - სიმხდალე და უპრინციპობა.
 - სიფიცხე და უპრინციპობა.
 - სიჯიუტე და უპასუხისმგებლობა.

ბ) წერითი დავალება:

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამწვანდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ ისინი).

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯღაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25.

გააანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- დაახასიათეთ ნიკო ფალავანდიშვილი და იმსჯელეთ მისი ქცევის მოტივაციის შესახებ.
- დაახასიათეთ იესე ფალავანდიშვილი და იმსჯელეთ მისი ქცევის მოტივაციის შესახებ.
- იმსჯელეთ, რა მხატვრული საშუალებებითაა გამოხატული ამ ტექსტის მთავარი სათქმელი. ***თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!***

შავი სამუშაოსათვის

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

ქართული ენა და ლიტერატურა

IV ვარიანტი (შეფასების სქემა)

ქართული ენა

1. 1. – თ); 2. – ი); 3. – ა); 4. – ე).
2. I შეცდ. 4, 5, 6, 7, 8; II უშეცდ. 1, 2, 3, 9, 10.
3. კატეხის ოჯახის პანტერათა სახეობას მიეკუთვნებიან შემდეგი მტაცებლები: ლომი, იაგუარი, ვეფხვი და ლეოპარდი. ამათგან ოჯახებად მხოლოდ ლომები ცხოვრობენ. ოჯახს მართავს ყველაზე ძლიერი ლომი. ბოკვერი სამ თვემდე მხოლოდ ძუძუს წოვს. თითოეული მათგანის აღზრდაზე მთელი ოჯახი ზრუნავს. ძუ ლომები, რომლებსაც მონადირის მოვალეობები აკისრიათ, ხვადებზე უფრო სწრაფები არიან. ნადირობისას ერთი ან ორი ლომი ფეხდაფეხ მისდევს მსხვერპლს და იმ ადგილამდე მიჰყავს, სადაც ლომების ჯგუფია ჩასაფრებული. ლომს ძალიან ხშირი ფაფარი აქვს, რომელიც მას მტერთან შეტაკებისას იცავს.
ვერ უგულებელვყოფთ იმ ფაქტს, რომ ამ მრისხანე ცხოველს საფრთხეს მხოლოდ ადამიანი უქმნის.

ქართული ლიტერატურა

5. სამი სიტყვა, რომლებიც აღნიშნავს ქრისტიანული სამყაროს განაპირა მხარეს, არის: „ყურესა ამას ქუეყანისასა“ (დასაშვებია აგრეთვე – „ვართ ყურესა... ქუეყანისასა“). „გარდადრიენეს გზისაგან სიმართლისა“ ნიშნავს: გადაიბირეს (სარწმუნოება შეაცვლევინეს, ქრისტიანებს რწმენა შეურყიეს...). ავტორი იმოწმებს იმ ფაქტს, რომ ქართველებმა ხუთასი წლის წინ – ან უფრო ადრეც – მიიღეს ქრისტიანობა.
1. *ყურესა ამას ქუეყანისასა* _____ 1ქ
2. *გადაიბირეს* _____ 1ქ
3. *ქართველებმა სულ ცოტა ხუთასი წლის წინ მიიღეს ქრისტიანობა* _____ 1ქ
6. ფატმანმა იმიტომ არ გაანდო თავისი საიდუმლო უსენს, რომ ეშინოდა, ქმარს არ გაემჟღავნებინა ნესტან-დარეჯანის ამბავი (იმიტომ, რომ უპირო, არასაიმედო კაცი იყო). სამეფო კარს აღნიშნავს სიტყვა „დარბაზი“. ნესტანის დამადღვის გამო ქმარს შეიძლებოდა მოეკლა ფატმანი (მკაცრად დაესაჯა იგი). ტექსტის ამ მონაკვეთში ჩანს ფატმანის შეშფოთება (ორჭოფობა, მღელვარება, შიში...).
1. *საიდუმლო მეფისთვის არ გაემჟღავნებინა* _____ 1ქ
2. *დარბაზი* _____ 1ქ
3. *შეიძლებოდა მოეკლათ* _____ 1ქ
4. *შეშფოთება* _____ 1ქ
7. „იმას შვილად ვერვინა სჯობს, დავით ვინც ძედ მოიგერა“. დავითმა „მტერი“ „მოიგერა“ საკუთარი შემოქმედების (თხზულების, ნაწარმოებების) მეშვეობით. სიტყვაში „მზრდელმან“ იგულისხმება უფალი (უზენაესი, მაცხოვარი).
1. *იმას შვილად ვერვინა სჯობს, დავით ვინც ძედ მოიგერა* _____ 1ქ
2. *საკუთარი პოეზიის მეშვეობით* _____ 1ქ
3. *ღმერთი* _____ 1ქ
8. შედარება, რომელიც მიგვანიშნებს, რომ პოეტს ბუნება წმინდა ტადრად წარმოუდგება, არის: „ვით გუნდრუკსა სამადლობელსა“ (დასაშვებია აგრეთვე – „და ვით გუნდრუკსა“). პოეტისათვის ბუნებაში განმარტობა საამო იმიტომ არის, რომ ბუნება მისი განცდების თანაზიარია (ბუნება თანაუგრძნობს, როგორც მეგობარი...). ეს ტექსტი მიეკუთვნება რომანტიზმის ლიტერატურულ მიმართულებას.
1. *ვით გუნდრუკსა სამადლობელსა* _____ 1ქ
2. *ბუნება მისი განცდების თანაზიარია* _____ 1ქ
3. *რომანტიზმს* _____ 1ქ

9. სიტყვებში „სამწუხარო ჭეშმარიტება“ იგულისხმება ის, რომ ონისეს დაავიწყდა საკუთარი მოვალეობა (მისი თავდავიწყების გამო მტერმა მოხვევები დახოცა; ონისეს მიერ ჩადენილი უნებლიე დაღატი). ონისეს პიროვნებაში „მლოცავი გოჩას“ გახსენება სინდისის ქენჯნას (სინანულს, სასოწარკვეთილებას, შეძრწუნებას...) იწვევს. ის „ვალი“, რომელიც „ონისეს მხოლოდ ეხლა მოაგონდა“, გუშაგობა (ყარაულობა, საფრთხის შესახებ მეგობრების გაფრთხილება) უნდა ყოფილიყო.

1. მოვალეობის დავიწყება _____ 1ქ
2. სინდისის ქენჯნას _____ 1ქ
3. გუშაგობა _____ 1ქ

10. მოცემულ მონაკვეთში ჩანს მზიას შემფოთება (აღვლევება, წუხილი, შიში...). სტრიქონი, რომელშიც ეპითეტია გამოყენებული, არის: „ქმარას თუ ჰნანობ, თვალშურთხო“. მოცემულ მონაკვეთში ჩანს მინდიას ვაჟკაცობა (უძლეველობა, შეუპოვრობა, სიმტკიცე...).

1. შემფოთება _____ 1ქ
2. ქმარას თუ ჰნანობ, თვალშურთხო _____ 1ქ
3. ვაჟკაცობა _____ 1ქ

11. ორი სიტყვა, რომელთა მეშვეობითაც გიორგი ასაბუთებს თავის ნათქვამს „ვაჟკაციც ვიყავი“, არის: „კეისარს ვებრძოდი“. გიორგი ამბობს, რომ მშიშარაც იყო, რადგან ეშინოდა ხვიარის ფესვებისა. გიორგის იმის გასამართლებლად სჭირდება შემდეგი ფრაზის წარმოთქმა: „როცა ხალხს ამდენი მოლაღატე შინა ჰყავს, მაკედონელიც ვერ გაამარჯვებინებს მას“, რომ სურს გაამართლოს საკუთარი წარუმატებელი პოლიტიკა. გიორგის სიტყვების მიხედვით იხატება შინააშლილობა (შუღლი, გაუტანლობა, ბრძოლა მეფის ხელისუფლების წინააღმდეგ).

1. კეისარს ვებრძოდი _____ 1ქ
2. ეშინოდა ხვიარის ფესვებისა _____ 1ქ
3. საკუთარი დამარცხებების გასამართლებლად _____ 1ქ
4. შინააშლილობა _____ 1ქ

12. სოფლის იდეალიზაციის საფუძველია მისი სიწმინდე (შეურყენელობა, სიმართლე...). ავტორში ქალაქური ყოფა იწვევს გაღიზიანებას (წუხილს, სოფლის ნოსტალგიას, გაუცხოებას, სიყალბის განცდას...).

1. სიწმინდე _____ 1ქ
2. გაღიზიანებას _____ 1ქ

წაკითხულის გააზრება

(დავალება №1)

13. ბ) -----1ქ	14. ა) -----1ქ	15. გ) -----1ქ	16. ბ) -----1ქ	17. დ) -----1ქ
18. დ) -----1ქ	19. ბ) -----1ქ	20. ა) -----1ქ	21. ა) -----1ქ	22. გ) -----1ქ

(დავალება №2)

13. ა) -----1ქ	14. გ) -----1ქ	15. გ) -----1ქ	16. ბ) -----1ქ	17. ა) -----1ქ
18. ა) -----1ქ	19. დ) -----1ქ	20. დ) -----1ქ	21. გ) -----1ქ	22. ბ) -----1ქ

№ 4 დავალების შეფასების კრიტერიუმები
(საერთო ოთხივე ვარიანტისათვის)

მაქსიმალური ქულა – 12.

I. კრიტერიუმი

№	ტექსტის ორგანიზება	ქულები
1.	ტექსტი <i>ორგანიზებულია</i> და პასუხი გაცემულია <i>სამივე</i> მითითებაზე.	3
2.	ტექსტი <i>ორგანიზებულია</i> და პასუხი გაცემულია <i>ორ</i> მითითებაზე ან პასუხი გაცემულია <i>სამივე</i> მითითებაზე, მაგრამ ტექსტი <i>არ არის</i> სათანადოდ ორგანიზებული.	2
3.	ტექსტი <i>ორგანიზებულია</i> , მაგრამ პასუხი გაცემულია მხოლოდ <i>ერთ</i> მითითებაზე ან პასუხი გაცემულია <i>ორ</i> მითითებაზე, მაგრამ ტექსტი <i>არ არის</i> სათანადოდ ორგანიზებული.	1
4.	ტექსტი <i>არ არის</i> სათანადოდ ორგანიზებული და პასუხი გაცემულია მხოლოდ <i>ერთ</i> მითითებაზე ან/და დავალება არაადეკვატურადაა გაგებულნი.	0 ნაწერი არ სწორდება

II. კრიტერიუმი

№	დასაბუთება	ქულები
1.	<i>კარგად</i> არის დასაბუთებული <i>სამივე</i> მითითება.	3
2.	<i>კარგად</i> არის დასაბუთებული <i>ორი</i> მითითება და მესამე – <i>ნაწილობრივ</i> .	2
3.	<i>კარგად</i> არის დასაბუთებული <i>ერთი</i> მითითება და <i>ნაწილობრივ</i> არის დასაბუთებული დანარჩენი ორიდან <i>ერთი მაინც</i> ან <i>ორი</i> მითითება <i>კარგად</i> არის დასაბუთებული, მაგრამ <i>ერთი</i> საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული.	1
4.	<i>ნაწილობრივ</i> არის დასაბუთებული <i>სამივე</i> მითითება ან <i>კარგად</i> არის დასაბუთებული მხოლოდ <i>ერთი</i> მითითება, დანარჩენი <i>ორი</i> საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული.	0

III. კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება. გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება სტილისტური ხარვეზები.	1
3.	ნაშრომი სტილისტურად გაუმართავია.	0

IV. კრიტერიუმი

№	მორფოლოგია, ორთოგრაფია, სინტაქსი	ქულები
1.	არ არის დაშვებული <i>ორზე მეტი</i> შეცდომა.	3
2.	არ არის დაშვებული <i>ოთხზე მეტი</i> შეცდომა.	2
3.	არ არის დაშვებული <i>ექვსზე მეტი</i> შეცდომა.	1
4.	დაშვებულია <i>ექვსზე მეტი</i> შეცდომა.	0

V. კრიტერიუმი

№	პუნქტუაცია	ქულები
1.	არ არის დაშვებული <i>სამზე მეტი</i> შეცდომა.	1
2.	დაშვებულია <i>სამზე მეტი</i> შეცდომა.	0

წერიტი დავალების შეფასების კრიტერიუმები (საერთოა ოთხივე ვარიანტისათვის)

წერიტი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, უპასუხებს თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას.

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

თუ ნამუშევარი დავალებას უპასუხებს, იგი უნდა გასწორდეს ქვემოთ მოცემული შეფასების სქემის მიხედვით.

I კრიტერიუმი

№	<i>დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება</i>	<i>ქულები</i>
1.	დავალების პირობა ადეკვატურადაა გაგებულ, ტექსტი ღრმადაა გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი ადეკვატურადაა გაგებულ.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი მთლიანობაში ადეკვატურადაა გაგებულ და გააზრებული, თუმცა <i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	<i>ერთზე მეტ</i> შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი არაადეკვატურადაა გაგებულ.	1
5.	ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულ.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	<i>ნაშრომის აგება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამივე</i> მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი. <i>დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.</i>	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამ</i> მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	<i>მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არაადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	<i>ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის <i>არაერთი</i> მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის <i>ერთი</i> მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითით.	1
3.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები, მაგრამ არ არის დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით; ანდა ნაშრომში არ არის <i>გამოყოფილი</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები.	0

V კრიტერიუმი

№	<i>დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI კრიტერიუმი

№	<i>ფაქტობრივი შეცდომები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>არ არის</i> დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში <i>დაშვებულია</i> ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII კრიტერიუმი

№	<i>ლექსიკა და სტილი</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VIII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>სინტაქსური კონსტრუქციები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ერთი</i> სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ორი</i> სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია <i>ორზე მეტი</i> სინტაქსური შეცდომა.	0

IX კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის <i>ოთხზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის <i>ცხრაზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია <i>ცხრაზე მეტი</i> ამ ტიპის შეცდომა.	0